

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПСИХОДІАГНОСТИКА В КЛІНІЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПАТОПСИХОЛОГІЇ**

Спеціальність: **С4 «Психологія»**

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Код компонента в освітній програмі: **ОК 10**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **I**

Семестр(и): **II (весняний)**

Тип освітнього компонента: **нормативний**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **іспит**

Пререквізити: **клінічна психологія, психіатрії та патопсихологія.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх**

Керівник освітнього компонента: **Соколова Ірина Михайлівна,**
email: im.sokolova@kntmu.edu.ua

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Психодіагностика в клінічній психології та патопсихології» охоплює теоретичні засади та практичні навички використання психодіагностичних методів для виявлення, аналізу та оцінки психологічних особливостей осіб із психічними розладами. Вивчаються принципи, етапи та методи клінічного психологічного обстеження в умовах медичних, реабілітаційних та освітніх закладів. Особлива увага приділяється аналізу когнітивної, емоційної та особистісної сфер, вивченню специфіки патопсихологічних синдромів, використанню тестових, проєктивних і спостережувальних методик. Дисципліна також охоплює питання етичних і правових засад психодіагностичної діяльності. Курс забезпечує підготовку студентів до самостійного проведення патопсихологічних досліджень, інтерпретації результатів та формулювання діагностичних висновків з урахуванням клінічного контексту.

МЕТА КУРСУ: надати студентам теоретичні знання та практичні навички щодо використання методів психодіагностики в клінічній психології та патопсихології. Сформувані розуміння специфіки діагностики психічних розладів, способів оцінки психічного стану та психічного розвитку особи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Планувати та організовувати психодіагностичне обстеження в клінічному контексті.
- Проводити бесіду, збирати анамнез, обирати релевантні методики обстеження.
- Застосовувати основні психодіагностичні тести у клінічній практиці.
- Інтерпретувати результати тестування з урахуванням психічного стану пацієнта.
- Складати психодіагностичний висновок у клінічній формі.
- Виявляти ознаки патологічних змін у психічній сфері та формулювати рекомендації.
- Дотримуватись норм професійної етики, зберігати конфіденційність, отримувати інформовану згоду.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (20 год.):

1. Загальні основи психодіагностики в клінічній психології.
2. Патопсихологічна діагностика: мета, структура, методологія.
3. Етапи психодіагностичного обстеження в клініці.
4. Методи дослідження когнітивної сфери (мислення, пам'ять, увага).
5. Діагностика емоційної сфери та афективних порушень.
6. Психодіагностика особистості у клінічному контексті.
7. Проєктивні методики в клінічній практиці.

8. Психодіагностика дітей з психічними розладами.
9. Психодіагностика пацієнтів з органічними ураженнями ЦНС.
10. Професійна етика та правові аспекти психодіагностики в клініці.

Перелік тем практичної роботи (30 год):

1. Загальні основи психодіагностики в клінічній психології.
2. Патопсихологічна діагностика: мета, структура, методологія.
3. Етапи психодіагностичного обстеження в клініці.
4. Методи дослідження когнітивної сфери (мислення, пам'ять, увага).
5. Діагностика емоційної сфери та афективних порушень.
6. Психодіагностика особистості у клінічному контексті.
7. Проективні методики в клінічній практиці.
8. Психодіагностика дітей з психічними розладами.
9. Психодіагностика пацієнтів з органічними ураженнями ЦНС.
10. Професійна етика та правові аспекти психодіагностики в клініці.

Перелік тем самостійної роботи студента (40 год.):

1. Загальні основи психодіагностики в клінічній психології.
2. Патопсихологічна діагностика: мета, структура, методологія.
3. Етапи психодіагностичного обстеження в клініці.
4. Методи дослідження когнітивної сфери (мислення, пам'ять, увага).
5. Діагностика емоційної сфери та афективних порушень.
6. Психодіагностика особистості у клінічному контексті.
7. Проективні методики в клінічній практиці.
8. Психодіагностика дітей з психічними розладами.
9. Психодіагностика пацієнтів з органічними ураженнями ЦНС.
10. Професійна етика та правові аспекти психодіагностики в клініці.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекції, інтерактивні дискусії, робота в малих групах, аналіз і розв'язання комунікативних ситуацій, метод кейсів, рольові ігри, моделювання професійних діалогів, тренінгові вправи з розвитку комунікативних навичок, метод самопрезентації, мозковий штурм.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normativni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за д.залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + 3$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Психодіагностика в клінічній психології / О. С. Османова. - Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. - 200 с.
2. Основи клінічної та патопсихології / О. С. Колосович, О. Г. Угрин. - Львів: ЛьвДУВС, 2020. - 384 с.
3. Клінічна психологія / Н. М. Ільїна. - Суми: Університетська книга, 2020. - 300 с.
4. Основи клінічної психології / Г. М. Закалик, О. В. Войцеховська, Н. М. Шувар. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. - 432 с.
5. Методичний довідник з психодіагностики / С. А. Поліщук. - Суми, 2023. - 256 с.

Зав. кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА